

Poština plačana v gotovini.

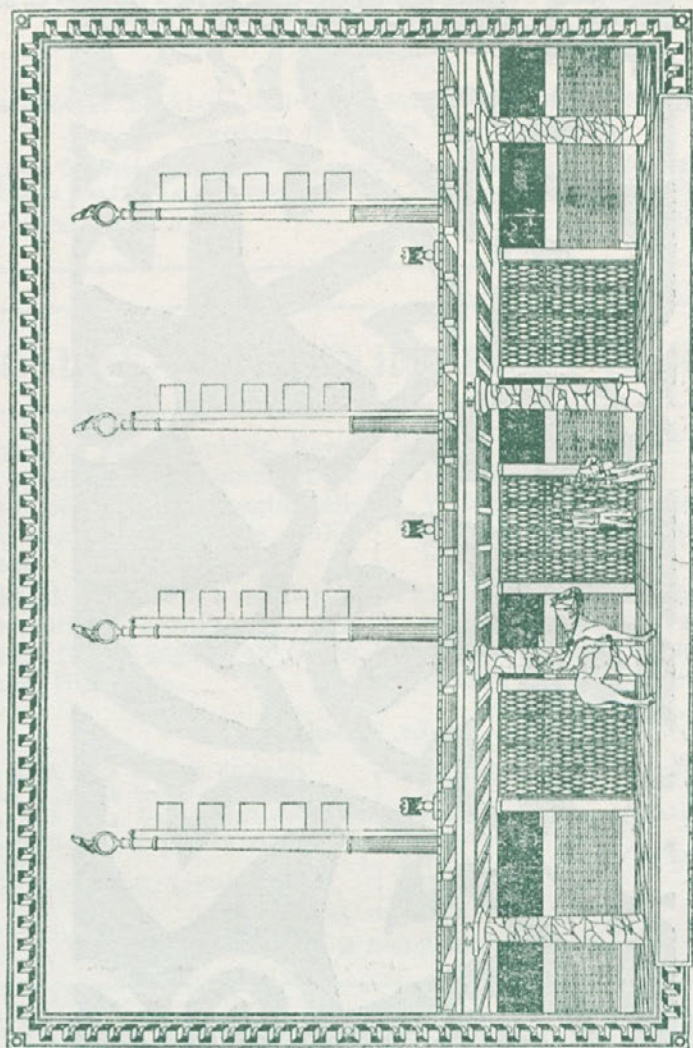

MLADOST

1927

Št. 7

PORTAL ORLOVSKEGA STADIONA

MLADOST glasilo Orlovske Podveze v Ljubljani, izhaja 17. v mesecu. Urejuje Jože Jagodic, Ljubljana, Pred škofijo 4. List izdaja konzorcij „Mladosti“ (Dr. Joža Basaj, Ljubljana, Dunajska c. 38). — Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani (K. Čeč). — Upravništvo je v Ljubljani, Ljudski dom (pisarna Društvene nabavne zadrage). — Uredništvo je v Ljubljani, Ljudski dom (Orl. Podveza). — Naroča se: Upravništvo „Mladosti“, Ljubljana, Ljudski dom. — Naročnina: Za redne člane in starešine brezplačno, za vse druge Din 30— letno; posamezna številka Din 250. Za naročnike izven Jugoslavije po dogovoru.

LETNIK XX

JULIJ 1927

ŠTEVILKA 7

Rad. Hrastov:

Po taboru.

V prve julijske dni je oživila Ljubljana in je videla in strmela: so rekli, da jih ni, pa so prišli v tisočih! In jih je prišlo samo del: Gorenjci, Dolenjci, Notranjci, — iz Savinjske doline jih ni bilo in ne iz Ljutomerskih goric, Halož in Ptujskega polja, ne iz Prekmurske ravnine. Zeleni Štajer bo triumfiral v Celju, Ljubljana je videla le brate lostran Save.

Videla je v presledku par dni dvakrat trume rdečih srajc — kdor je videl obakrat in prav, je spoznal jasno: nas je več!

V lepo mlado jutro so vozili vlaki v slovensko metropolo, da so oživele ulice in je fantovska pesem dramila tišino jutranjih ur, četam poživila in povzdignila korak, da so trombe zadonele in so se odpirala okna in se je sipalo cvetje bratom na pot...

In naš Stadion! Oživel je dvakrat ta dan: dopoldne ob pobožni melodiji godbe med sv. mašo pod milim nebom in lepi besedi gospoda pridigarja, ki je iz naše himne razodel: »v trudu in znoju, polnem radosti — vztrajaj mladina ob delu svojem do konca!«; popoldne pa ob zvoku himne in slavnostnem pohodu s prapori na čelu skozi trojna vrata v eno samo reko, ki je zavalovila po pobočju, se razlila in se spet strnila in končno obstala, čula pozdrav in mu iz stotine grl v enem samem glasu in dveh besedah: Bog živi! odgovorila. — In je množica po bregovih zaploskala, da so fantom v areni zaigrala srca in oči... gib za gibom se je jemat v zvoke godbe in je polje valovilo zdaj v belo, zdaj v modro in zopet v rdečo barvo, ter se končno razgibalo in z glasnim ploskom ob bok obstalo v rdeče-belo-modro.

Bratje! Lepo je bilo, prelepo! Saj se je zdelo, da je to najlepši dan, kar smo jih kot Orli doživeli. V obilni meri je bil kronan trud vseh teh mesecev in poplačana vztrajnost tolikih zimskih in pomladnih telovadnih večerov. Saj se je vsak, ki je podvomil na uspeh, zmotil, silno zmotil!

Bratje! Lepo je bilo! Naj bi bilo vedno tako! Naj bi bili ti uspehi, čeprav so sama zunanji znak našega skritega dela, vedno z nami. Zatorej tudi posej na delo in v boj za zmago našo, za zmago vseh nas, za zmago katoliških načel. Če se je kdo dozdej bal in ga je bilo sram ali pa je omahoval — letošnji nastop na Stadionu je moral vsakemu razbliniti vse dvome in pomisleke. — Posmehovalne besede, ki so se čule, so bile le iz zadrege, da bi zakrile presenečenje, ki nam je bilo vseeno jasno in vidno. In nam je vse to le v bodrilo!

Bratje! Vem, da ste povedali, kako vas je sprejela in pozdravila Ljubljana. Ali ste povedali tudi to, kar je povedala brez besed: Stadion je kras slovenske Ljubljane, je ponos slovenskega Orla, ki ga je gradil, ga gradi in ga bo dogradil. V to pospešite svoje delo, da se skoraj vidimo v dograjenem spomeniku slovenskega naroda v še večjih množicah.

Vedno pa se zavedajmo besed, ki nam jih je podal na Stadionu naš govornik: »Naše delo bo uspešno šele potem, če bomo delali v imenu in po namenu Gospodovem.«

Br. Janez:

Na upadku?

(Meditacija v vlaku.)

Tak-tak, tak-tak, tak-tak...

Pesem vlaka, ki pelje iz Ljubljane mimo Marije Pomočnice v dolensko stran. Senci Krima se izogne, da ne zbudi spečega Matjaža, prhne pri Laverci na levo in se zgubi med gričevjem in klečevjem.

Za Sv. Tremi kralji tone solnce. Ljubljana se zavija v dim in mrak. Na Gradu trepeče rdeč svit večera. Mislim na našo ljubljeno in zbirani vtise, ki mi jih je dala na pot.

Mi podeželski smo redki njeni gostje. Bližamo se ji le s spoštovanjem, s prazničnim razpoloženjem v duši. Naša mati je, zato toplo veruješ: prijazno me sprejme, ljubeče me objame in ne odpusti me praznega! Kako tudi? Saj si na srcu, čigar drhtljaji utripajo v zadnji vasi, hitiš k ognju, da se človek iz periferije ogreješ! Ho, ne vrneš se prazen! Nekaj njene toplote prineseš s seboj za mlačna srca tam za goro, žarek njenega plamena utrneš in z njim posvetiš v domači mrak, ob dobri misli, ki je modremu padla mimogrede iz ust, a si jo ti ljubeče pobral, boš živel mesec dni. Tako se vračamo iz naše matuške bele, tako, tako, takoooo, modruje železni stroj.

A danes ne tako, ne takooo...

Prijatelj Lojze, tako rekoč brat Lojze, me je opelinil, kakor še ne kmalu. Ko sem že odhajal, prav tisto minuto me je še ujel za rokav.

»Spremim te. Veš, bi rad o nečem govoril s teboj... No, kaj sodiš ti o Orlu...?« — Kar obesil se je name.

»O Orlu, kot je sedaj,« je popravljal. — »Veš, da sem precej sodeloval, a tvoja sodba bi mi bila draga. Da povem kar naravnost: jaz mislim, da Orel, kakor se vodi sedaj, izgublja aktualnost. To ni več organizacija s svežim mladostnim poletom, kakor pred leti, ko smo vojevali zmage, ko so njeni nastopi vžigali in je pol dežele drlo skupaj. Nekaj svežega, silnega je bilo v njej, fantom je šlo od srca, ker so v Orlu našli ventil svojim mladim silam. — A sedaj? Orlu lega na krila prah, začel se je dušiti v samem kancelijskem prahu. Centrala, pisarna in paragraf, odseki, pisarne in paragrafi...

Kje je duh? Kdo naj da duha? Mar »Mladost«, kateri se poznajo starešinska leta? Vi podeželski ste v strelnih jarkih: ali ni res utrujenost legla v naše vrste? Kar tiho je postalo o nas, tako tiho, da javnost komaj še ve, da Orel eksistira. Polagoma nas potiskajo v ozadje. Tok časa sam nasrine pod cesto. Izmenjale nas bodo organizacije z bolj odgovarjajočim mladinskim programom...«

Odhod vlaka me je rešil Lojzeta. A v srcu je ostalo želo. Ves sem nesrečen. Kaj da je Lojze tako trpek? Ali je vse tako res, kakor pravi...? Mučim se in tuhtam, hoteč odgovoriti sebi in njemu.

Spominjam se, da je Lojze svoje dni pri Orlu vneto sodeloval. Še v javnosti se je nekaj časa o njem pisalo kot o priznanem orlovskem delavcu. Res, Lojze je preizvrsten človek, da bi se mu kdo upal podtikati slab namen. Sicer sem pa prav te dni ujel tudi od drugod nekaj glasov proti »reglementiranju« Orla, češ, strogi vojaški duh in kopicca dolžnosti bo fantom vzelo veselje...

Proti tej poslednji sumnji takoj vstane v meni jasna in točna zavest: To je neumnost! Kdo pa sklepa? Ali ne mi vsi! Ali niso naši občni zbori svoboden parlament, kjer govori svobodno vsak odsek, kakor mu drago? Na »reglementiranje« zabavljajo nediscipliniranci. Kaj pa naj bo taka organizacija

brez discipline in točnega poslovanja? — Če koga tu žuli, le kaže nevezgojenost. In še nekaj: orlovstvo je s svojim smotrnim delom in strumno izvedbo predpisov v šumi javnih društev — bela vrana. Nismo vajeni discipline, to je vse. In ni li eden glavnih orlovskih ciljev, vzgojiti nov rod k strogemu pojmovanju dolžnosti! Nergači sumničijo na Orlu, kar je njegova najlepša odlika, kar zahteva enakih žrtev od onih, ki vodijo, in tistih, ki so vodeni.

A Lojze?

Morda pa Orla različno pojmuje? Prvotno v osnovi majhen idejni odtенок, ki se pa, preveden v življenje, loči kot dvoje naziranj? Prav sedaj se n. pr. spomnim, da je bil brat Lojze res vnet organizator, a v vsem skrbno preračunan na zunanji učinek. Spraviti pokoncu mase, dvigniti občinstvo in spustiti blestečo povorko med vzklikajočo množico — za to je imel Lojze redek talent.

Kajpada, nekaj je to že in tudi potrebno je. Zato javnih nastopov nismo kar opustili. Niso tako pogostni, a zato bolje pripravljeni, smotrni, mogočni in učinkoviti. Vendar kdor je v javnih nastopih zrl višek orlovskega dela, bo nad današnjim Orlom menda res razočaran. A to so ljudje, ki so orlovsko misel ujeli, jo morda sprejeli, a ne doumeli in ne doživeli!

S samim javnim pompom bi itak ne prišli daleč. Ne le, da je stvar šmentano draga — ljudje se je naveličajo. Je tudi težko vedno kaj posebnega nuditi. Vsekakor priznavam, da javni nastopi bodre zavest in fantovski ponos, a če se pretirava, trpi vzgojna stran.

A Orel je mladinsko vzgojna organizacija. Vzgojna, to se pravi, da obsega vsega fanta, njegovo telo, pamet, voljo in srce. Le fant, ki je po svojem mišljenju in življenju Orel, je pravi Orel. Zato se nismo omejili na samo telovadbo. Mi nismo nikaka sportna organizacija, ki pokliče nastopa pred »slavnim občinstvom«. Če se tu in tam pokažemo v javnosti, je to le pregled naših vrst, je zunanji lesk notranjega ognja, je prazničen dan po dolgih dneh težkega dela.

A parada ni naš glavni namen. Cilj, za katerim stremimo, je izoblikovanje krščanskih značajev. Zato smo vso silo svojega dela zanesli v zaprte telovadnice in v skrite sobice naših fantovskih pomenkov, kjer duša govori duši in jo oblikuje s toplim dihom prepričanja in ljubezni. Delamo brez šuma, čim tišje, ko polagamo temelj, ki je skromna ponižnost. Delamo smotrno in vztrajno, da raste stanovitna volja, zahtevamo žrtev, da bo fant doumel lepoto odpovedi. Ali misli kdaj brat Lojze, da hodijo fantje marsikje uro daleč, pozimi, v mrazu, ledu in noči na fantovske sestanke, da si poleti, o mlačvi in košnji, upehani in trudni odtrgajo ura spanja in prihajajo k telovadnim večerom? In pomisli kaj, kakšen pojekljen rod bo izšel iz take šole? Hej! V tristo kovačnicah kujemo v naši zemlji orlovska srca in že jih je tisoče, ki brne ko jeklo in bron!

Tako-tako-tako-tako...

Misliš, ti brat Lojze, da je samo po sebi, da se brez primere držimo politično in kulturno! Da je naše kmečko ljudstvo prosvetno domala višje kot velik del naše inteligence, ki je neplodna in lena, živeč le od časnikarske hrane.

Orel se je spustil na zemljo, se zaril v njeno nedrije, šel do korenin in ne bo prej njegova naloga končana, dokler ne da močvaram in nižavam, v katerih je še marsikje naše javno življenje, svojega vedrega, planinskega duha! Petnajst, dvajset let se trudi in eto, prvo zelenje novega pokolenja: agilna, sveža katoliška akcija, ponosni, samozavestni nastopi. Naši župani — bivši Orli; občinski možje — orlovske stărešine; delavni tajniki, ki svoj posel razumejo; naši zavedni možje, ki niso kimavci, ampak ki znajo in si upajo svojo besedo postaviti ob pravem času in na pravem mestu.

To je kvas orlovstva, ki prihaja v družine. Že zajema tudi novi rod. To bo šele cvetje...

Zakaj ne bi hodili fantje v trdo šolo? Mar je življenje šala? Fant, ki se je naučil, da ga ni veselja, nad katerim bi imel nemoten užitek, razen onega, ki je trdo prislužen, tak fant bo trezen in moder.

Red je potreben. Kjer ni reda, tam je nered. Človeku je treba pomagati z disciplino, ker po naravi je vsak človek lenuh in nerednež. Vedno bo disciplino rabil, prvič pri vojakih, potem pa vedno v življenju. In mislim, da je ta zavest, da smo organizirani, da gre preko cele domovine stotine vozlov, ki vsi slušajo na en potegljaj — tudi nekaj velikega, kar vpliva nadvse bodrilno...

Tako-tako-tako-tako-tako...

In na »Mladost« si tudi hud, brat Lojze! Imam te za toliko poštenega, da si prebral, kar kritiziraš. Verjemi, tudi mene popolnoma ne zadovolji. Taka silna organizacija bi morala imeti krepkejšo glasilo. Res, bolj fantovska, živa in mlada bi morala biti. A kje je krivda, brat Lojze? Ali ne morda nekaj tudi na tebi, ki si brihten človek, pa si šel med nergače, negativne ljudi, ki nikdar ne ustvarjajo, pač pa le podirajo? Zakaj si šel med črnoglede zabavljače, ki od stvarjenja sveta do danes z vsem ostroumnim besedičenjem niso premaknili niti praška.

Zakaj ne primeš rajši za pero. Skušnje imaš. Ti in deset in sto drugih, ki tudi niso zadovoljni, vsi primite za pero in pišite, prispevajte, delajte in kmalu bo vse boljše!

Duh, ki ga iščemo, mora priti iz nas. Ne bo nam dano v razodetju. Velikani so luksuz, sejani na stoletja.

Zavedam se, da iščemo z leščerbami, a vem, da iščemo prav in po pravi poti. Ta cesta pred nami je prava. Vem, da korakamo z majhnimi koraki in napredujemo le z velikim trudom. A tudi vem, da je orlovstvo s svojimi idejami osvobodilo ogromno idealnih sil med našim narodom. Kdo bi zato klonil? Radi tiste male sence, ki čepi za vsem, kar je še človek storil na zemlji. Pomilujmo rajši tiste, ki imajo slepoto za luč in vidijo le senco! Seveda je malo, kar moremo dati: a če strnemo vsi svoje lučke, bo velik ogenj. In vsaj žerjavica bo ostala živa. O prav gotovo vse do dne, ko pride novi Evangelist — iz naših vrst pride, ki zopet dvigne vse in zbere vse ter v desetletju premeri pot stoletja.

Bo-bo-bo-bo-bo... tako-tako-tako-tako-tako-o-o...

Franjo Strah:

Suh list.

Zgodba fanta.

10. Naša misel.

Bila je v obeh, pa je vsakemu drugače govorila.

Šimnu je šepetala iz preteklih dni in je bila v prestanih bojih; govorila mu je iz neštetihi sej in sestankov, iz občnih zborov in okrožnic; govorila mu je iz Terseglavove knjige, dvakrat prečitane in vase sprejete. In še mu je govorila v Zabretovi besedi iz »Orlovstva«, da so nadnaravna sredstva edino uspešna pripomoč k dosegu našega cilja, ki je: v naša srca Boga! Šepetaje so šle nanovo vanj Pregljeve hvalnice naše in pesmi njegove, Orlom dane in posvečene, njegovi bratje makabejski so mu vdano in neutrujeno ponavljali refren: ...kladivo, kladivo, kladivo! — v rokah Boga!...

In Šimen je iz svoje bridkosti zapel vase globoko molitev in prošnjo:

Navdahni mu spoznanje, Gospod, Petru, ki je zapisan, pa ni zapisan, ki je član, pa ni član. Njemu, ki je dober v srcu, pa nemočan v duši, da omahuje in plava ves truden in póten v neznani svet. Gospod, daj mu oči, da vidi in zajame vase iz nas in iz Tebe, Gospod! Daj mu vero in moč, da zmaguje težo, ki mu je od življenja in od Tebe naložena. Da ne pade, Gospod...! Zakaj, nekaj spoznanja je v njem, pa še ni v besedah; komaj v nejasnih slutnjah mu stopa pred oči. Daj mu voljo, Gospod! Da vztrajno išče in tudi najde prelepo misel našo. O Gospod! Ves je vase zaprt in samo sebe išče — kakor da si nas radi sebe poslal in ne radi Tebe, Ti dobri naš Oče! — Preženi mu nemir duše in srca, daj mu pristati v mirne vode, da ne burka morje v njegov slabotni čolnič. Preslab je, da se reši sam, Gospod! Mi mu ne moremo vsaditi v dušo, dokler Ti ne pomagaš, vsedobri naš vrtnar. Zakaj Ti si v naših besedah, Ti Dobri v naših srcih, Ti Pravični v našem delu, Ti Močni v našem trpljenju, Ti Modri v naših smotrih, Ti Vsevedni v naših željah in mislih! Ti si tisto, o Gospod, kar nam je pot in cilj in hrepenenje in vzor, tisto, kar je zapisano na praporu: naša misel. Zato Peter ne razume in tudi nikoli razumel ne bo, če mu Ti ne pomagaš, Gospod! Ker Peter ne išče Tebe in iz Tebe, ampak le sebe išče in iz sebe. Samo iz življenja. Samo od danes. Samo do jutri. In nič v globino, nič kreposti...

In še se je Šimen razvnel v silno besedo, sebi govorjeno:

O Gospod! Saj Ti nisi od včeraj in pa do jutri; od vekomaj si in boš do vekomaj! Zato je tudi naša misel od vekomaj in bo do vekomaj. Vedno bo enako živa, enako plamteča, vedno bo močno gorela v naših srcih in bo dehtela od ljubezni do Tebe, Gospod naš Oče! Ti si končni naš cilj, da Te spoznamo in verujemo vate; da Te prosimo in se obračamo nate; da Te ljubimo do konca svojih dni. Da bo naš rod veren, da bo močan in čvrst, da bo kreposten, da bo čist, neomadeževan: v to so usmerjena naša pota! In še imamo nalog: narodu ohraniti sinove, ki so iz njega izšli, ohraniti vero v našo slovensko besedo in našo slovensko pesem; vzgojiti ljubezen za naš slovenski narod, ljubezen za naše trpeče in izmučene brate, za naš neodrešeni Koročan, za Primorje in Adrijo našo...

Tako je objela in vžgala Šimna naša misel, ko je mrk in zamišljen stopal skozi vas. Nič ni videl pred seboj, nič tik sebe; — le v daljavi je v sanjah in prividu čutil in videl, kako bo s Petrom... Očital si je, da mu povedal ni, kar je želel: tisto o listu, ki je suh... Zakaj zazdelo se mu je, da je povedal primeru, katera mu še ni dozdej prišla v um, je pa tako silno resnična. Resnična v vsej svoji bridkosti. Komaj rojena, že mu očita v obraz: Zakaj mu jasnega odgovora nisi dal na jasno vprašanje: Da! tudi ti si, Peter...!

— — — — —
Stopil je v domačo hišo, ko so drugi že povečerjali.

»Stopi, Minka, pa mu večerjo prinesi!« je velela mati.

Sestra se je dvignila k vratom, Šimen pa jo je poklical nazaj:

»Ne bom večerjal, Minka!«

»Ne boš!?« sta začudeno vprašali obe hkratu.

Samo z glavo je odkimal...

»Zakaj ne boš!?« sta ponovili mati in sestra.

Molčal je Šimen, glavo naslonil v odprte dlani, komolce položil na mizo ter se zagledal ven v gluho noč — — —

* * *

Peter pa ideje ni niti iskal. Zazdelo se mu je namreč, da je nikoli našel ne bo, četudi išče in koplje vse svoje žive dni in si ob tem razreže srce. Izpovedal se je Šimnu, pa je mislil, da se ni. Vsaj ves se ni. Povedal mu je le medlo senco vsega tistega, kar bi mu imel in kar mu je hotel povedati. Pa Peter še nikdar ni iskal v svoji duši skritih snovi; le tisto je šlo v besedo, kar je mimogrede stopilo pred oči. Skoro izjema je bila nocoj in bilo mu je samemu čudno ob tej misli.

Kam so me privedli! Da si še glavo razbijam z mukepolnimi mislimi; da na sebe in na svojo okolico mislim, ko mi tega treba ni in prej tega tudi delal nisem. Nekaj že mora biti v tistih besedah, ki so luč, vsaj nekaj mora biti, vsaj nekaj... Le jaz sem s slepoto udarjen. Zato bo zagotovo tako, da je Šimen name mislil, ko je govoril o listju. Morebiti, da je...! — Zakaj mi pa potem povedal ni. »Če si, — dolgo ne boš...!« Zakaj? Ali naj bom za vselej, ali pa naj ne bom. Saj jim članarino redno plačujem, tudi k telovadbi grem, če morem. Vselej ne morem in — dolgčas je tam.

Tako se je tolažil, a zaman. Očitanja ni udušil v sebi. Kakor da sam sebi laže, mu je bilo; kakor da je vsaka beseda s trpkim spoznanjem iztisnjena iz grla.

In tako je v svojo škodo končal:

Najbolje bo tako: svojo pot pojdem, kakor sem jo hodil doslej. Kaj mi mar! Me vsaj sramotili ne bodo in s »čukom« zmerjali. Saj je tistih novcev škoda, ki jih zdajem za prazen nič. Koristi nimam, škoda pač. Nekaj stotakov me bo kroj stal, preden ga prvič oblečem. In to za onih par korakov, ko pojdemo za procesijo.

V takih mislih se je znašel nenadoma pred razsvetljenimi okni gostilne. Zavelo je nekaj odnekod, da sam ni vedel odkod, kaj in kam; šlo je pa vanj s prečudno močjo — vstopil je kakor nagonsko...

Med opojnim duhom je ugasnila zadnja pametna misel v njem, pomiril se je ves vihar, ki je kakor umetno vstal iz neznanega.

— — — — —

O Komatarjev, kaj si povedal Šimnu?

— Plamen, ki veliko zajame, a je prazen!

In še eno si rekel?

— Do prve prilike se bo gostilne ognil, tedaj bo stari Peter...!

(Dalje.)

Franjo Neubauer:

Naš fant.

*Pomaknil je objestno
na stran klobuk mehak,
na krepko ramo suknjič
obesil je lahak.*

*Izlikana se srajca
pod suknjičem beli,
v njo všila je ljubezen
pomembne znake tri.*

*Lepó izdelan križec
naj bo mu opomin,
da vera ne izgine
iz srčnih globočin.*

*Naj sidro govori mu,
da sam je svoj krmar,
ki upa meče sidro,
pa naj divjá vihar!*

*In tretji znak srcé je,
plamti iz njega žar,
ki sila ga nobena
ne pogasi nikdár!*

† Janko Črepnjak.

† 25. aprila 1927.

Veselo vrvenje je vladalo v telovadnici. Rezka povelja, strumni obrati — vse je kazalo, da se naši Orli pripravljajo za nekaj važnega. In kako tudi ne! Saj se bodo v kratkem višji tekme, ki bodo pokazale, ali je odsek napredoval ali mogoče nazadoval.

V to živahno vrvenje je naenkrat kakor strela z jasnega neba padla vest: »Vaš tovariš Janko Črepnjak mrtev!«

»Mrtev! Ni mogoče! Saj je bil vendar še pred kratkim med nami, še na veliko-nočno soboto, ko je z nami vred molil pred božjim grobom. To je vendar le prevara in laž!« In vendar je bilo res. V cvetu let, v zorni pomladi življenja je smrtni angel utrgal krasno cvetko in jo na božje povelje presadil v nebeški vrt. A naša srca, ki so ga ljubila — vzljubiti ga je moral vsakdo, ki ga je poznal — so zaplakala v nemi boli. Zavest, da je preminul brat, vrl član Orla, vzoren mladenič, je presunila vsakogar. Solze so govorile. — In kdo bi ne bil žalosten! Ako povem, da je bil najboljši, najagilnejši, najdelavnejši med vsemi, vzvišen nad druge zlasti po svojem krasnem zgledu, je s tem povedano vse. Pogrešate ga bodo vse organizacije. Marijina družba, katere vzoren član je bil. Kakor je otroško vneto častil in ljubil Mater božjo — najsv. Devico, katere zvesti sin je bil, tako iskreno je častil tudi presv. Srce Jezusovo. Vsak prvi petek ga je bilo videti pri obhajilni mizi, zadnje dve leti tudi skoraj vsako nedeljo. Močno ga bo pogrešal tudi pevski odsek. Petje je bilo njegovo posebno veselje. Sodeloval je tudi pri Mlad. zvezi, kaj rad je nastopal na poučnih shodih Mlad. zveze z govori in deklamacijami, v katerih je navduševal svoje sotovariše za tiste vzore in cilje, za katere je plamtelo njegovo mlado srce. Bil je kratko rečeno poln idealizma, poln vneme zlasti še za orlovsko organizacijo. Zanj je žrtvoval vse svoje dušne in telesne moči. Lansko leto v oktobru je prevzel predsedstvo benediške orlovske srenje, katero je vodil nadvse vzorno do svoje prerane smrti. Koliko načrtov, koliko dobrih misli se je porodilo v njegovi glavi; vedno je mislil na to, kako povzdigniti odseke v srenji, da bodo res delali. V to je zastavil vse svoje moči in zmožnosti. Pred menoj leže njegova poročila, ki jih je vedno pismeno podajal na srenjskih svetih. Iz njih se najlepše vidi njegovo idealno stremljenje, njegovo blago srce, ki je gorelo za orlovsko idejo. Niso to samo suhoparna poročila, ampak iz njih diha življenje, iz njih odseva čista Janezova duša, njegov blagi značaj, njegov idealizem.

V enem izmed teh poročil je čitati: »Bodimo bratje Orli kovači boljše bodočnosti.« Da, pokojni Janko je bil tak kovač, ki je koval lepšo prihodnost sebi in drugim! V nekem drugem poročilu čitam sledeče: »Zato želim, da bi se vsi odseki v srenji (bilo je ravno na januarskem srenjskem svetu) v novem letu zavedali velikega pomena skupnosti in medsebojnega prijateljstva. Le tedaj se bomo približali pravemu idealnemu orlovstvu, ki ima nalogo, prenoviti in presnovati današnjo v mehkužnosti in strasteh vzgojeno mladino in jo v dobi splošne pokvarjenosti rešiti ter jo navdušiti za večno lepe ideje in vzore orlovske organizacije.« Da, tak je bil naš Janko! To, za kar je druge navduševal in vnmal, to kar je zahteval od drugih, to je v prvi vrsti izvrševal sam. Bil je vsem članom v odseku, pa tudi vsem drugim lep zgled, kako je treba držati disciplino. Akoravno je bil oddaljen skoraj eno uro od fare, je vendar redno in točno prihajal k telovadbi in sestankom, četudi je bilo slabo vreme, dež, mraz. Bil je silne, močne, energične volje, pred katero je morala kloniti vsaka zapreka. Ko smo se pripravljali za tekme, se je veselil z nami, navduševal nas: »Bratje, pripravljajte se tako vztrajno, da ne boste zadnji, ampak prvi. Mi moramo zmagati!« Toda ni mu bilo več odločeno, da bi tekmoval z nami, ampak je prej ko mi končal svojo tekmo — življensko tekmo — upamo, da tudi častno. Namesto minljivega znamenja zmage pa mu je gotovo neskončno dobri Bog dal neminljivo plačilo v nebeških dvorih.

13. Sveto mesto.

V Rimu res ne moreš biti drugega kot romar. Mimo krasnih stavb, prelepe lege, slavne zgodovine in še dejstva, da je Rim središče krščanstva, je le predvsem svetost mesta oni čudoviti magnet, ki srca vseh privlači nase. Sveža zemlja, ki je rodila toliko svetnikov in pila kri nešteti krščanskih junakov, nas navdaja z globokim spoštovanjem; po katakombah in cerkvah greš za njihovimi sledovi in grobovi.

Rimske cerkve so krasne. Seveda jih je gradilo krščanstvo vsega sveta. V svojih tihih, bleščečih hramih hranijo dela in genijalne stvaritve največjih umetnikov. Krščanstvo si je postavilo kulturni spomenik, kakor nobeno drugo verstvo sveta. Ne moreš se braniti vtisa, da iz kamnitega morja palač prihajaš v ljubke oaze tihega miru. Stoletja in tisočletja so se na begu v večnost ujela v teh prostorih in okamenela. Hladno veje zato iz njih kakor iz grobov zgodovine. Mistični vzduh onostranosti ti boža lice in čelo in se vpleta v tvoje molitve...

Pet rimskih cerkva se menda kosa za prvenstvo v lepoti: Sv. Peter, sv. Pavel, Gesu, Maria Maggiore in sv. Janez v Lateranu.

Če si ogledal baziliko sv. Petra, potem težko verjameš, da nudi Rim sploh še kaj, kar bi te moglo začuditi in presenetiti. In vendar ti bo bazilika sv. Pavla čisto gotovo izvalila vzdik občudovanja, tudi še potem, ko si videl že vse krasote svetega mesta.

Med apostoli in v bogoslovju je sv. Pavel osamljen velikan, med velikimi še vedno največji, skrivajoč za težko in trpko besedo neizčrpna duhovna bogastva.

Kot takemu so mu tudi postavili spomenik tukaj izven mesta. Na zunaj dolgočasna, tovarniška stavba z zvonikom, o katerem se čudiš, da je kaj tako neokusnega mogel ustvariti in dopustiti umetniški Rim, — a notranjost te s svojo prelestno lepoto omami, da strme obstaneš brez besedi. Kaj takega sploh ne moreš popisati. Najlepši mramor iz vseh delov sveta je v taki množini in sijaju tu nakopičen, da bi cerkev sv. Pavla mogli imenovati tudi svetovno razstavo dragocenega kamena. Večina rimskih cerkva je malo temna, a v Pavlovi baziliki lijejo skozi množico oken celi potoki svetle luči, ki se odbija na mramornem tlaku in odžarja na silnih granitnih stebrih, da je vse kakor v poveljanju.

Nad stebri se pno krasni loki, izza katerih gledajo na nas vdeleni v mozaik vsi papeži, kar jih je vladalo sv. Cerkev. Vsaka podoba je sama zase umetnina in velike vrednosti.

Ko je stara cerkev 1823 pogorela, je prispeval ves svet za gradnjo današnje cerkve. Papež Pij IX. jo je 10. decembra 1854 posvetil. V stavbi je utelešena največja enotnost in harmonija. Štiri vrste po 20 stebrov jo dele v pet ladij, vrste se najdragocenejši mramorji, zeleni malahit iz Urala, rdeče svetlikasti mramor iz Tajgetskega pogorja, čudoviti alabaster iz Gornjega Egipta itd., vendar pripovedujejo, da še ne dosega lepote nekdanje cerkve.

V goreči molitvi se priporočimo apostolu narodov, ki s svojim učencem Timotejem počiva pod velikim baldahinom. Nihče ni tako globoko doumel Kristusa in krščanstva, kakor sv. Pavel, nihče ni tako poduhovljen, kakor on, a zopet nam nihče tako vsečloveško podan, kakor on sam. Sebi v upanje doživljamo na njem rast Kristusovo, zato nam je najbližji, ko nam istočasno sega najgloblje v dušo in nas najvišje dviga.

Ko smo zunaj, se ozremo še enkrat: siva stavba sredi enolične pokrajine, ki sanja o preteklosti, kakor tuja za sedanjost. Kdo bi za to sivino slutil tako očarujočo lepoto. Podoba Cerkev: na zunaj neznatna, brez moči, prezirana in tlačena, na znotraj pa polna skrivnostnega življenja, lepote in velikih zmag.

Gesu, ki je materinska cerkev jezuitskega reda, glasno priča, da so jezuiti vedno razumeti izbrati najboljše mojstre, stavbnike, slikarje, kiparje, kadar je šlo za olepšavo njihovih cerkva. Medtem ko so celice prizidanega samostana pomanjkljivo, naravnost siromašno opremljene, se pri lepotenju svojih cerkva drže vodila svojega ustanovitelja sv. Ignacija: vse v večjo čast božjo!

Nekje sem bral, da imajo jezuiti svoj okus, svojo umetnost, svojo pobožnost in svojo politiko. Kar se tiče umetnosti, bo menda res. Gesu je le nekaj drugega, kot vsaka druga cerkev v Rimu; sliči ji edino S. Ignazio, a tudi ta je jezuitska! — Ta cerkev vlije človeku neverjetno velik respekt pred jezuitskim redom. Nekaj presenetljivo živega, močnega in drznega je v umetnosti, ki krasi cerkev, kar Rimu nekaj tujega. Opremljena je razkošno. Vse se sveti v bogatem zlatu. Stene, loki, stebri so obloženi z izbranimi vrstami najdragocenejšega mramorja. Strop je prepoln živih, krasnih fresko slik, dozdeva se ti, da se je odprlo nebo in da trume nebeščanov hite na zemljo.

V levi prečni ladji je grob sv. Ignacija, njemu nasprotni altar pa je posvečen nemu največjih svetnikov, sv. Frančišku Ksaveriju. Le njegova roka je tukaj, tista, ki

je krstila stotisoče. Telo počiva še vedno nestrohljivo v Goi v Indiji. Pred leti so z veliko slovesnostjo nosili to roko po mnogih mestih Italije, pri čemer se je zgodilo več čudežnih ozdravljenj.

Pri S. Maria Maggiore je že kar bolj domače. To je največja Marijina cerkev v Rimu. Krasno je zidana na griču Eskvilinu. V notranjosti nas zopet preseneča gozd prelepih mramornih stebrov starodavne vrednosti. Zlato, ki tako bogato blesti raz stropa, je pripeljal Kolumb iz Amerike. Cerkev je ena najstarejših v Rimu in hrani poleg nešteto drugih relikvij v kristalni žari betlehemske jaslice in telesne ostanke velikega Dalmatina sv. Hieronima, ki se je v svojem življenju zatekel v betlehemsko samoto.

Zelo lepi sta obe glavni stranski kapeli. V levi je prastara podoba Matere božje, ki se pripisuje sv. Luku. Slika je čisto začrnela in ni mogoče razbrati nobene poteze. Poleg je grob sv. Pija V., zadnjega papeža, ki je bil proglašen svetnikom. Nasprotna kapela hrani ostanke strogega Siksta V., ki je v svojih mladih letih v Montalto pasel živino, a je star gospodoval knezom in vladarjem zemlje. Pet let mu je zadostovalo, da je prenovil Rim in uredil razrvano cerkveno državo.

Seveda smo bili tudi v Lateranu, ki je mati in glava vseh cerkva na svetu, ker je škofijska cerkev rimskega mesta. Kolikor morem presoditi, ima lateranska cerkev najlepše pročelje med vsemi rimskimi cerkvami. Večno nepozaben ostane v spominu pogled izpred cerkve proti starodavni baziliki Santa Croce in Gerusalemme, ki jo je dala zidati še cesarica Helena, in tja preko kampanije na modre sabinske in albanske gore. Kar zasanjaš in ne moreš se nagledati. 161 papežev je stolovalo v Lateranu, od tu so pošiljali misijonarje križem v svet. Tudi slovanska apostola sv. Ciril in Metod sta tukaj dobila potrdilo za slovansko bogoslužje. Davno je že od tedaj, stoletja so se zčila v večnost. A vendar se isto svetlomodro nebo pne nad menoj in prsa vdihavajo isti mehki, vonjivi zrak. In tudi v meni vzbuja občudovanje sivina starodavnih palač, postavljenih za veke, okamenele priče davnih vekov, tudi v moji duši vstaja spoštljiv spomin na mučence in svetnike, katerih ostanke so liki biseri posuti v tej krasni, sveti zemlji. —

In potem smo bili še marsikje, a se vsega ne da popisati.

Kleče smo šli preko svetih stopnic zraven Laterana, prav onih 28 svetih stopnic iz Pilatove sodne palače v Jeruzalemu.

Šli smo v Panteon, najkrasnejši ohranjeni spomenik starega Rima. Velikanska okrogla stavba vpliva od zunaj nekoliko enolično, a tem bolj te presenetli krasna notranjščina, ki je prav za prav velika kupola 42 m v premeru in 42 m v višino. Nikjer ni nobenega okna, le na vrhu je 8 m široko »okno«, skozi katero lije nebesna svetloba in zrak v prostrani prostor. Luč in senca sta po vsem prostoru enakomerno razdeljena in napolnjujeta vse z globokim, pokojnim mirom. Nekdaj je bilo to svetišče posvečeno vsem poganskim bogovom, papeži so pa krasno stavbo na ta način rešili pred uničenjem, da so jo posvetili vsem krščanskim mučencem. Papež Bonifacij IV. je dal izkopati 32 voz svetih kosti in jih prepeljati v Panteon. Praznik posvečevanja se je pozneje prenesel na 1. november in se kot praznik Vseh svetih raztegnil na vso Cerkev.

V Panteonu pokopavajo sedaj italijanske kralje. A še nekdo večji je tu pokopan, Raffael, eden največjih slikarjev vseh časov. Nad njegovim skromnim grobom je Marijin oltar, kjer se berejo sv. maše za njegov dušni pokoj. Na ta način nudi danes Panteon vsakemu nekaj: zanimiv je za starinoslovca, za vernega kristjana, za italijanskega patrijota kakor prijatelja umetnosti.

Tudi mislo pozabili obiskati S. Pietro in Vincoli, kjer se hranijo verige, s katerimi je bil vklejen sv. Peter. Cerkev stoji na griču Eskvilinu. Danes med raziskovalci prevladuje mnenje, da je svetišče najbrže postavljeno na mestu, kjer je bil v ječi zaprt sv. Peter. Ne da se namreč nikakor dokazati in se opušča misel, da bi bil Peter kdaj v mamertinski ječi pod Kapitolom, kakor je dosedaj učila tradicija. — A večina obiskovalcev hodi semkaj občudovat Michelangelovega Mojzesa, ki je največje stvarjenje moderne umetnosti in morda sploh največji umotvor, ki ga je upodobila umetnost. Poln srda je videti voditelj ljudstva, ki je omahljivo in pleše krog zlatega teleta. Trdo tišči z levo roko kameniti tabli, z desno pa grabi v valovito brado. Grozeče se bliska oko, sedaj bo planil kvišku in treščil v sveti jezi tabli na tla. Notranje razburjenje razodevajo nabrekle žile, napete mišice in stisnjene ustnice... Ne le velikemu renesančnemu papežu Juliju II., ampak tudi sebi je Michelangelo z Mojzesom postavil najlepši spomenik.

Tudi pri sv. Ceciliji smo bili in stopili v spodnjo cerkev, kjer leži sveta mučenica s svojim bratom Tiburcijem in ženinom Valerijanom. Tudi onadva sta dala življenje za Kristusa. Taka krasota in miloba je razlita po mali cerkvici, da se ne moreš odtrgati od prelepega kraja.

A kdo naj popiše vse to! Od enega tedna je vtisov za debelo knjigo!

Naj omenim samo še, da smo bili tudi na grobu sv. Alojzija v cerkvi S. Ignazio. Pobožnost smo združili s skupnim svetim obhajilom. Edinokrat tu je bilo, da so Orli

nastopili v krojih. Krepka četa; ki je kakor rdeč plamen sinila po rimskih ulicah mimo osuplih obrazov in zajela oltar preljubega svetnika, da si od njega izprosi neomadeževano čistost devištva in jekleno moč viteštva — —

Bil je res ginljiv prizor, ko je sam naš vedno mladi Prevzvišeni izpred svetnikovega oltarja govoril bodrilno besedo verni četi in ji med sveto daritvijo razlomil kruh močnih. Tisti hip sem verjel, da so zavonjale srebrne lilije ob Alojzijeve grobu, da so njih nebeški vonj ujele vse naše duše, da ga skrbno očuvanega ponesejo širom slovenske zemlje.

Sveto, večno, nepozabno mesto! Kraj mučencev, svetnikov in najčistejših spominov na najvišje duše, kar jih je rodilo človeštvo, kako ne bi človek hrepenel po tvojih svetih hramih, ki si jih z blagoslovljene zemlje pognalo več, kot je dni v letu! Ave, felix Roma! Pozdravljeno srečno, sveto mesto! (Dalje.)

Vaclav Winkler:

Sanje.

*O mislil sem, da bom razgibal zemljo
prav tja do obzorja,
da bom mostove gradil iz naših gor
pa dolj do morja — — —*

*Pa v nas prokletstvo je iz davnih dni:
Naj leže v noč, kdor v solnce zastrmi! — — —*

*Na gričih zelenih križi stoje
in sanje nevidne tiho molče — — —*

Orlovski odsek pri Sv. Lovrencu v Slov. gorica.
(V sredi g. knezoškoj dr. Andrej Karlin.)

N. B.:

Naš tabor in naš Stadion.

Bil je to praznik zmage našega orlovstva. Ta zmaga je tako popolna, da so pred njo klonili najhujši nasprotniki orlovske organizacije in katoliške prosvete. Prijatelj in sovražnik, vsak je moral priznati, da tako dovršenega nastopa naše mladine Slovenija še ni videla. Orlovstvo dviga naš narod in mu je porok za nove zmage.

(Domoljub, št. 27, z dne 7. julija 1927.)

Kakor globoko pretresajo srce te vzhicene besede, prepolne zavednega prepričanja o še lepših uspehih, tako vzbujajo obenem premišljevanje, kako naj dosežemo še lepše utise in še popolnejšo slikovitost pestrih prizorov, ki nam preko radostnih oči stopajo v razveseljeno notranjst, ko se orlovske vrste prikažejo brezštevilnim množicam, zbranim na našem obširnem Stadionu.

Ali ni tudi tvoja notranjost na tihem klicala: Zakaj ni Stadion že dovršen?! Kakšno sijajno sliko bi bili podali naši Orli v dovršenem Stadionu!

Notranji glas, ki prihaja iz tvojega navdušenega srca, ima popolnoma prav. Toda mi tega zaenkrat, žal, še ne premoremo, ker vsako človeško delo potrebuje časa, delavnih moči in gmotnih sredstev.

Časa in delavnih moči je dovolj na razpolago, ne tako sredstev, ki jih je treba marljivo, skrbno in požrtvovalno nabirati, vpoštevajoč pri tem načelo, da doprinešena žrtev ne sme preobčutljivo zadeti nikogar.

V tem namenu smo izpeljali v prvih petih mesecih lanskega leta prvo stadionsko loterijo. Njen uspeh je bil nad vse pričakovanje lep. Loterija je dvignila čast in ugled orlovstva pri vseh slojih slovenskega naroda; omogočila je ograditi naš Stadion z mogočnim zidom, ki ste ga v nedeljo samozavestno občudovali, ker ste ga tudi vi pomagali graditi z vašimi prispevki in z vašim trudom.

Ker se pa velika in velikopotezna dela, kakor je naš Stadion — ta krasni spomenik naše kulture — ne dajo izvršiti brez denarnih sredstev, je nujno potrebno, da tudi letos potrkamo na vrata vaše požrtvovalnosti in zavednosti, ki naj nam pomagata pridobiti najpotrebnejše, da izpolnimo letošnji gradbeni program: portal in areno.

Mnogi, ki bi morda pripomnil, da je tega nabiranja že preveč, naj premisli, da z malim prispevkom pomaga graditi veličastno zgradbo, ki bo ponos ne samo orlovstvu in Ljubljani, temveč tudi celokupni Sloveniji; zaveda naj se, da dela v dobrobit in ponos celotne naše organizacije in orlovstva, ki si je postavilo kot častno nalogo zgraditev prvega Stadiona, ki bo obenem tudi prvi v Jugoslaviji.

Obstati na sredi poti bi bil madež na časti vsakega posameznega člana naših vrst in živa sramota za celotno našo organizacijo.

Mislimo, da vam govorimo iz srca, in da bi vi tega tudi nikdar ne dovolili! V tem prepričanju smo segli po drugi stadionski loteriji in začeli v nedeljo dne 3. julija 1927 s prodajo srečk.

Nevenljivi lovor, ki je zrastel tega dne z božjo pomočjo iz neutrudljivega in požrtvovalnega dela našega orlovstva, nam bodi porok, da bo tudi loterija, ki smo jo začeli tega dne, imela najboljši uspeh. Zato vas vabimo:

Na delo, sestre, za ime in čast,
na delo, bratje, mladi in vi sivi;
požrtvovalnost vaša in vaš trud
zgradila bosta Stadion! — Bog živi!

Ne pusti, da bi Orla blatili!

Po stadionski telovadbi na zadnjem orlovskem taboru v Ljubljani je nekdo slišal te-le besede: »Ti, jaz nimam pojma, da ta čukarija tako napreduje.« Ko je dotičnega neka Orlica ostro pogledala, je hitro izginil pri vratih.

To nam je v povod, da pri tej priliki opozorimo brate, naj takih ljudi nikdar ne puste, da bi se izmuznili, ampak naj v takih slučajih vselej takoj store, kar zahteva njihova čast in čast organizacije. Nikakor nimamo pravice dopustiti, da bi kdo blatil našo organizacijo s psovkami; kdor je zaveden član, bo nastopil odločno.

Take psovke se pri sodiščih vselej kaznujejo, treba je za stvar le dokazov. Organizacija je vselej, kadar je za kaj takega izvedela, pri sodišču odločno nastopila in vedno dosegla svoj namen. Na ta način so psovke večinoma ponehale. Če se pa tu ali tam kaj takega še ponavlja, so po navadi krivi Orli, ki take reči govoriti puste in jih poslušajo.

Najpravilnejši način v takih slučajih, kako se za čast Orla potegneš, bo v večini slučajev tale:

1. Če ti ime zasramovalca ni znano, ga moraš takoj dognati.
 2. Takoj si tudi zaznamuj priče, ki so psovke slišale.
 3. Prav tako bo dobro, da si takoj točno in natančno zaznamuješ psovke, ki so bile izrečene.
 4. Vse te podatke potem takoj pošlji na O. P.
 5. To poročilo pošlji na O. P. hitro, kajti vsaka taka žalitev v 6 tednih zastara.
- Bratje! Čuvajmo našo čast, posebno pred ljudmi, ki o časti pojma nimajo!

Sportni pregled.

Spet beremo o novih **sportnih visokih šolah**. Po vzorcu nemške visoke šole za telesno vzgojo si bodo zgradili podoben zavod Čehi v Pragi, Rumuni v Bukarešti, Ogrji v Budimpešti itd. Tudi italijanska šola pomena nemški vzorec, a bolj prikrito.

V nogometu zadnjih dveh mesecev omenimo zmago ljubljanske Ilirije nad zagrebškim Gradjanskim, s čimer je stopila Ilirija v vrsto tistih klubov, ki se smejo boriti za prvenstvo Jugoslavije. Sicer ne bo prva, a je že veliko, da je sploh med tekmovalci. Dalje nas zanima potovanje uruguayskega prvaka Peñarola po Evropi; ni imel tistih uspehov, kakor smo jih sicer od Uruguaycev navajeni. Egiptovski klub Arsenal je pa v Evropi popolnoma odpovedal, Dunajčani so se kar igrali z njim.

Zelo veliko beremo o **tenisu**. Navadno pravijo, da je to »frakarski« sport in samo za »gospodoc«, pa ni res. V prvi vrsti omenimo boj za **Davisov pokal**. Američan Davis je ta pokal daroval, že pred 26 leti, in vsako leto se vrši borba zanj. Vse države sveta tekmujejo. Razdeljene so v dva pasova, v evropski in ameriški. Azijci, Afričani in Avstraleci tekmujejo v onem pasu, za katerega se priklasio. Zmagovalca obeh pasov tekmujeta nato v končnem boju. Dolgo vrsto let je ta pokal sedaj že v ameriških rokah, branijo ga izborni igralci Tilden, Williams, Johnston itd. Letos je nevarnost, da jim ga vzamejo Francozi. Tudi Jugoslavija se je borila, proti Indijcem, pa ni nič opravila in je bila kmalu izločena. Najboljši evropski igralci so Francozi Lacoste, Borotra in Cochet, Čeh Jan Koželuh, Španec Alonzo, Italijan Morpurgo, Nemci

Kehrling, Froitzheim in Landmann, Belgijec Washer itd. Od vseh najboljši je Lacoste, od Američanov Tilden. V boju Tilden in Lacoste zmaga enkrat ta, enkrat oni. To so amaterji. Od profesionalov je pa najboljši Čeh Karel Koželuh, in Tilden pravi, da je tudi boljši kot on ali Lacoste. To v splošnem povemo, da bodo bravci »Mladosti« poročilom v »Slovenec« laže sledili.

Lahka atletika se zelo hitro razvija. V tekih so tudi letos že dosegli krasne rezultate. **100 jardov** = 91'44 m preteče več Američanov v 9-8 sek., **100 m** tečejo v 10-4 do 10-8 (10-4 je svetovni rekord), **200 m** v približno 21 sekundah, **400 m** v 48 do 50 sek. (47-6 je svetovni rekord), **800 m** v 1:53 do 1:58 (1:51-6 je svetovni rekord) itd. V več deželah so dosegli na 5000 m že čas pod 15 minut. Američan Perez je pretekel **40 km** in **233 m** v dveh urah in 10 minutah!!

V **skokih v višino** beremo o 1-90 do 1-95, na daljavo o 7-50 do 7-60 (svetovni rekord 7-896 m ima ameriški dijak črnc Hubbard in smo brali o njem, da je skočil že 8½ m daleč!). Mi Jugoslovani smo še daleč od 7 m, ki veljajo nekako za mednarodni začetek. Nemci so se letos visoko povzpeli in je dosegel Dobermann daljavo 7-53 m. V skoku s **palico** je pri nas že zelo dober oni, ki skoči 3 metre visoko; pred par tedni je skočil Američan Carr 4-267 m visoko in je dosegel s tem nov svetovni rekord. Izmeri si to višino, pa boš videl, kaj je to! **Diskos** mečejo 44 do 46 m daleč, **kopje** čez 60, **kroglo** 14 do 15, tudi čez 15 (n. pr. Fincc Järvinen 15-17 m). Veliko napornega in vztrajnega dela bo še treba, preden bomo dosegli take rezultate. Tudi ženske imajo

čimdalje lepše uspehe, 100 m na primer 12.4, skok v višino 1.55, na daljavo 5.20 do 5.50 m itd.

V dviganju uteži omenimo tri imena: Rigoulot je prosto na prsi dejal in kvišku sunil 175 kg! Dunajčan Haas, lahka teža (med 60 in 67½ kg), je z desnico potegnil 83 kg. Dunajčan Hipfinger, lahka srednja teža (med 67½ in 75 kg), je z desnico na ramo dejal in kvišku sunil 102.5 kg, obojerno je pa sunil 140.5 kg!! Vse, kar smo navedli, so novi svetovni rekordi.

V avgustu se vršijo v Bologni plavalne tekme za evropska prvenstva. Največ upanja na uspeh imajo Šved Arne Borg, Oger Barany, Nemci Radenmacher, Neitzel, Heinrich in Derichs. Sedaj plavajo tudi že Evropeci 100 m pod 1 minuto; doslej samo Američani.

Kolesarstvo bujno cvete, vsepovsod se vršijo tekme, Dirko »po Italiji okoli« je dobil Italijan Binda, dirka »po Franciji okoli« se vrši sedaj — to je najdaljša in najnapornejša dirka sveta, čez 5000 km. — Svetovno prvenstvo kolesarjev, in sicer amaterjev in profesionalov skupaj, se vrši 22. t. m. na tuko zvanem Nürnberg-Ringu na Nemškem. Vse polno imamo podrobnosti, eno moramo zapisati: Luksemburčan Frantz je vozil

zadnjič na Francoskem po cesti 318 km v 9 urah 27 minutah in 15 sekundah, na uro torej 33.64 km! Pomisli! Ne na dirkališču, temveč po cesti.

Angleški major Segrave je dirkal v Ameriki z avtomobilom par kilometrov tako hitro, da bi dalo to na uro 328 kilometrov! Take hitrosti si ne moremo predstavljati. Njegov avto je imel 1000 konjskih sil, naši jih imajo kvečjemu do 70. — Ljubljanečan Camernik je z avtomobilom »Tatra«, samo 12 konjskih sil, prišel na Šmarno goro in na Sv. Katarino in se bo peljal tudi v Vrata. — Ljubljanski motociklisti so se vozili 28. in 29. junija 500 km po vsej Sloveniji naokrog in malo tudi po Hrvaški (Ljubljana — Gornji grad — Mozirje — Dravograd — Maribor — Ptuj — Rog. Slatina — Brežice — Samobor — Karlovec — Metlika — Ljubljana). Natančno glej v »Slovenec« od 1. julija.

V aviatiki se vrsti senzacija za senzacijo. Kar po vrsti so trije aeroplani prileteli iz Amerike v Evropo, Lindberghov, Chamberlinov in Byrdov. Največji med temi junaki je Lindbergh; bil je prvi in bil je sam, čisto sam. Vozil je 5836 km v 33½ urah. Pregled vseh znamenitejših poletov do Chamberlina smo podali v julijski »Mladiki«.

IZ KRAJA — V KRAJ

Zagreb.

Najlepše pozdrave pošiljamo vsem bratom »Orlom« in sestram »Orlicam« »Orli vojaki« 4. pešadijske podoficirske šole v Zagrebu: Vinko Krašna, član odseka Vrhnika; Leopold Lešnjak, član odseka Rakek; Josip Kordiš, član odseka Loški potok; Franc Čuk, član odseka Gornji Logatec; Mihael Kramar, član odseka Ljubljana, Krakovo-Trnovo. — Dolžnost nas kliče, da se tudi mi oglasimo v naši »Mladosti« in da se vas tudi sedaj spominjamo, dragi bratje in sestre, ko smo tu v tujini. — Vas, ki smo preživeli skupno z vami toliko srečnih dni. Vas, ki smo skupno sejali seme kulture in prosvete. Vas, ki ste in še korakate po isti poti za istimi cilji, kot smo mi. Vas, ki se borite za ista načela, kot smo se borili mi. Vas, ki ste borej in pristaši iste velike orlovske misli. Vam, bratje in sestre pošiljamo pozdrave in kličemo z orlovskim pozdravom — Bog živi! Prišlo je, da smo zapustili vas, dragi bratje in sestre, ker želja nas je gnala, da gremo v druge vrste in to je, da gremo prostovoljno služiti kralju in domovini. Dragi bratje, sedaj vidimo, kako je ravno telovadba koristna za vojaka, koliko je za nas sedaj lažje, kar nas je prišlo iz orlovske šole. Zato, vam bratje, kar vas še ni odslužilo vojaškega roka, prav posebno priporočamo, da se oprimate telo-

vadbe, posebno pa redovnih vaj. Ker to vam bo mnogo koristilo, kadar vam pridejo tista leta, da boste tudi vi morali vstopiti v vojaški stan. — Na koncu vam bratje in sestre, skupno kličemo: Le naprej po poti do tistega cilja, ki ga nam je začrtal naš prvi voditelj dr. Krek! — Bog živi!

Sv. Peter pod Sv. gorami.

Tri leta so za nami, odkar je »Orel« priletel tudi v Sv. Peter in se ugtezdil. Mnogi so mu prerokovali smrt koj ob prihodu, pa so se zelo zmotili. Naš odsek je sicer imel dovolj ovir in velikega truda, toda premostili smo vse. Ne ponášamo se z mnogobrojnim članstvom, a kolikor nas je, odtetamo v trudapolnem delu, ki nam ga nalaga orlovstvo, pač mnogi odsek. Danes šteje naš odsek 12 rednih članov, 3 starešine, 1 podpornega člana in 23 članov naraščaja. Imamo vsak četrtke fantovske večere s pestrimi predavanji, h katerim prihajajo fantje po eno uro hoda in še več. Na orlovske praznike pristopamo korporativno k obhajilni mizi. Vsi člani sodelujemo tudi pri »Kat. prosv. društva« ter ž njim vred nosimo težko nalogo, zgraditi v Sv. Petru ponosen dom naše misli. Upamo, da ga do letošnje jeseni spravimo že pod streho. Gradilo ga bo gradbeno podjetje Tönnies iz Ljubljane. Ko bo naš odsek dobil v novem

domu tudi telovadnico, tedaj mu bo možno razvijati se, dočim danes telovadnih prostorov še ne posedujemo. Težka je naša naloga, pa ob pogledu v temno preteklost in jasnejšo sedanost ter krasnejšo bodočnost hočemo storiti in doseči vse k uresničenju naše misli. — Bog živi! — Lojze Zorenč.

Bjeljina.

Dragi bratje! Že 14 mesecev je preteklo, kar sem se ločil od vas, bratje Orli in Orlič, med katerimi sem preživel najlepšo svojo mladost. Zlasti težko sem se poslovil od ljubkih Orličev, katere sem v resnici rad imel. — Pa skoraj bo prišel čas, da se vrnem zopet med vas, da bomo skupno oralj ledino, hodili skupaj na fantovske sestanke, k telovadbi, na tekme in na druge prireditve. Težko že čakam zopet svobode in prostosti, ko ne bo samo misel plavala do vas, ampak bo pri vas tudi telo. — Tu pri vojakih nestrpnost čakam »Mladosti«. Kadar jo dobim, jo brž pregledam, da vem, kaj delate po odsekih, kako so kaj izpadle tekme in kako vam potekajo druge prireditve. In orlovska pisma! Ta so pa zares nekaj lepega in res za fante! Da bi se le fantje tudi po tem ravnali, kar piše brat Janez. — Bratje Orli, ostanite zvesti naši organizaciji. Ko pridete k vojakom, boste videli, koliko vam bo koristilo telovadno znanje in fantovski sestanki, ki ste jih posejali doma v svojih odsekih. Ravno v vojaški službi se pokvari mnogo dobrih fantov, zato ostanite zvesti naši »Zlati knjigi«,

ki vas bo čuvala in držala čiste in vredne Orle. — Tudi tukaj v tem kotu Bosne smo se znašli Orli in smo si bili najboljši prijatelji. Sedaj sva pa ostala samo še dva, drugi so bili srečnejši, imeli so skrajšani rok in so se že davno vrnili v svojo domovino, kjer delujejo med brati, kar tudi mi-dva želiva, da se nama kmalu zgodi. — Na svidenje in pristrčni pozdrav! — Bog živi! — Tine Voglar, član odseka Sv. Rupert v Slov. goricah.

Horjul.

Veliko žalost vam občutili vsi Orli, ko smo prejeli žalostno vest, da je član našega odseka br. France Lovriša v Ljubljani v bolnici umrl. Teden prej je doma malo zbolel, zato se je podal v bolnico, da hitreje ozdravi. Toda mesto zdravja, je našel ondi smrt. Bil je eden najboljših članov ter odsekovni Čebeličar. Videlo se je, kako je Čebelica pod njegovim vodstvom vidno napredovala in kako so se vloge za časa njegovega delovanja dvigale. Ob njegovem lepem vabilu so si fantje kar največ odtrgovali in nosili v Čebelico. Bil je tudi srenjski tajnik, ter je vestno in točno opravljal to delo. Večkrat je obiskoval odseke ter jih učil in navduševal za orlovstvo. Pa tudi domačemu odboru je vedno rad pomagal pri vseh njegovih delih in sklepih. Bil je jako priljubljen pri vseh fantih, zato so ga tudi poslušali in ubogali. Naj mu Bog obilno poplača njegovo delo! — (Slika žal ni porabna. Ur.)

OD SRCA DO SRCA

Orlovska pisma.

Dragi Andrej!

Topot zanimiva novica iz našega odseka: brat Henči je postal abstinent! Popoln abstinent, je že šest tednov, ker ne pokusi ne kapljice vina. Pomisli in v tej poletni vročini, ko se še drugi, ki nam drugače ni do vina zaželeli kake kaplje. — Vem, da se čudom čudiš. Saj tudi mi sprva kar nismo mogli verjeti. Sam si bil v odboru in spominjaš se, kolikrat smo ga reševali pri sejah: Fest fant, ta Henči, ko bi ne bilo te nesrečne pijače. — Nazadnje je že prav samo na nitki visel v odseku. No, sedaj pa taka sprememba.

V nedeljo sem ga povabil na sprehod, da mi razloži svoje »spreobrnjenje«. Prav rad je prišel. Šla sva za dobravskimi travniki. Henči je ves čas živahno in bistro pripovedoval: Nesrečna pivska strast je mene samega že dolgo jezila. A preko svoje dobre volje nisem prišel. Bil sem zaenkrat pivec, a postal bi gotovo pijanec. Saj pravijo, da otroci radi sledijo staršem. Kako pa je bilo z mojim očetom, pa veš... In prav to me je skrbelo. Bil sem v dobri družini. Pri Orlih sem slišal veliko koristnega in spodbudnega. S kakimi trdnimi sklepi sem šel dostikrat od sestanka! Kadar sem slišal govoriti gospoda kaplana: vsa naša naloga obstoja v tem, da se odvadimo slabih navad in priučimo dobrih — se mi je zdelo, da gospod s prstom kaže name. In nekoč je mimogrede padla beseda, ki pa se mi je zapičila globoko v dušo: Od tistih navad, katerim se človek privadi do tridesetega leta, živi ostalo dobo življenja. Jaz pa sem jih izpolnil julija šestindvajset!

Ta pogovor je bil tam krog božiča. Od tistega dne sem bil nemiren in žalosten. Nakoval sem dobrih sklepov celo rehto, pa je prišla prilika — in jaz sem bil star grešnik. Meni je usojeno, da bom pijanec, sem se nazadnje že kar skoraj vdal. — Nimam moči, da bi se odvadil. Ko bi ne bilo prilike, ko bi sploh ne bilo pijače — a sedaj — jaz ne morem. Verjemi, da sem bil samega sebe žalosten. Velikokrat so nas učili, da ima

človek svobodno voljo, pozabili pa so nam povedati, da si moramo to svobodo šele privergojiti, odkupiti od nižje nagnoske narave, sicer je svobodna volja človeku le v posmeh in krivdo. Če meni pravi pohotnež ali pijanec: tega življenja ne morem pustiti, mu jaz verjamem. On ga res ne more. Nima moči. Volje si ni vzgojil k svobodnemu delovanju, strasti so jo prerastle in usuznjile nagonom. Z voljo je ravno tako, kakor z vsako drugo zmožnostjo. Če je ne uriš in ne rabiš, pa ti polagoma otrpne in okrne.

No dobro. Te reči sem premišljeval zadnje čase in postalo me je naenkrat silno svam. Prišel sem se gnusiti samemu sebi. Šestindvajset let ti je — sem si govoril kar v nekem socraštvu, in nimaš moči, da bi se odvadil tej sramotni strasti. — Drugi so premgli že vse težje reči, jaz pa ne bi mogel se odreči tem kozarcem vina! Mislim sem pri tem na Cenckovega Petra, ki je nenadno nehal kaditi in mu je bilo tako hudo, da je kar zbolel — a je zmagal; ali Ribarjev Lojze, ki je iz pijanca postal abstinenčni agitator.

Posebno v tistih pustih, mačkovitih ponedeljkih sem često razmišljal: Kaj pa imam od pijače? Prvič: prazen žep. Toliko, da mi ni šla trda za članarino! Za obleko so mi morali vlagati domači. — A kar je hujske: sramota! Vsaka pijanost se mi je zdela ponižanje fanlovske časti. Po prekrokanih večerih, kaka puščoba v glavi in v duši. Za delo za nič, za družbo za nič. Čutil sem, da mi ta krvoses pije vso energijo. Skrival sem pred ljudmi, kolikor sem mogel, a polagoma sem le čutil, da me imajo za vinskega brata. Najbolj pa me je zadela S. Pepca iz M. (to je Henčičova dekle!). Ze kaka dva meseca je, kar sem ji dal razumeti, da mi je všeč, da mi bodo dali še letos čez in no... saj veš! Pa veš, kaj mi je odgovorila? Pijanca ne vzamem za veš svet ne!

Kakor da bi me zadela strela. Toraj v takem slovesu sem med ljudmi. Pijanec! Tisti večer sem se zaklel, da ga niti kozarca več ne pokusim. Ze radi Pepce ne, da bo videla, kaj morem, če hočem.

Henči se sedaj, kakor rečeno, sijajno drži. Vprašal sem ga, če mu je težko, ko nič ne pije. — Prej sem včasih mislil, pravi, da je nemogoče živeti brez vina. Pa se da, če nočeš piti. Nili ni tako težko, če imaš pred očmi ta trden sklep. Ne rečem, da ga nikdar več ne bom pil. A do takrat, ko bo Pepca moja, pa nili kozarca. Naj ve, da sem mož. Samega sebe sem vesel! —

Nazadnje je še pripomnil: Željo, da bi pustil pijačo, sem imel že dolgo, a manjkalo je volje. — Tudi molil sem v ta namen, a moji sklepi so bili osamljeni. Bila je to hipna volja, ki jo je udušila prva prilika. Moja odločitev je dozorela šele do dejanja, ko sem se za stvar zavzel s srcem, ko sem jo ogrel s čuvstvi in odkar imam pred seboj cilj: rešiti svojo fanlovsko čast pred Pepco. Seveda mi je tudi za to, da me ne vržete iz odseka. To mi je sedaj vedno pred očmi — in če se tudi pojavi skušnjava, da bi ga zvrnil kak kozarec, takoj tudi pomislim, koliko lepše in možatejše je, da držim svoj sklep. — Popolnoma sem prepričan, da bom vztrajal. —

Tak junak je sedaj naš Henči. Občudujemo ga in kar s spoštovanjem hodimo krog njega. — Ves je spremenjen. Zivahen, vesel in zabaven, fant od nog do glave. Pepca ga bo lahko vesela.

In Ti? Skoraj se oglasi in zini kako pametno, kakor smo bili vajeni od Tebe prejšnje čase. Vsi bratje Te prisrčno pozdravljajo, zlasti jaz, Tvoj vdani Amal.

Fantje uredniku.

— Bog me kliče in postavlja za gospodarja na kmečkem posestvu... Danes, ko stojim na pragu nove dobe svojega življenja, šele vem prav ceniti orlovske organizacije, ki umeje fanta v dno duše in ga vodi varno in sigurno preko praga mladostne razigranosti in brezskrbnosti v resno ustvarjajoče življenje. — Težko se poslavljam iz kroga tovarišev-fantov. Moje srce bi hotelo biti vedno prosto, delavno. Toda moram se kloniti Postavodajalcu... Mladost, odhajajočo te pozdravljam! Bila si mi dobra vzgojiteljica, ko si mi dala priložnost se temeljito izšolati in pripraviti za resno delovno življenje moža. Življenje potrebuje mož, trdno stoječih in nepremagljivih. Zavedam se prevažnega koraka, ki ga ravno sedaj nastavljam, in upam, da sem sposoben telesno in duševno za težki stan. Prosim Gospodarja življenja, naj bogato rosi svoj bla-

goslov na novo družino, da bi enkrat dosegla mesto v svetem Jeruzalemu. —

Urednik fantom.

Umrl je brat Ljudevit Dolmanjko, član odseka Sv. Jurij ob Ščavnici, nadarjen, delaven in idealen fant. Bil je, dasi tako rekoč samouk, dopisnik nekaterih naših listov, tudi »Mladost«. Več o njem v članku prihodnjič. (Prosim, da mi kdo pošlje njegovo sliko!)

P. Turnšek, P. Tvojega pisma, dasi je zelo zanimivo in poučno, ne bom objavil. Zakaaj, Ti odgovorim v pismu.

J. J. Pr. Ne bi Ti rad vzel veselja, ker rad zлагаš pesmi in praviš, da jih boš še, zato tudi ne bi rad vsega povedal, kar mislim o Tvojih proizvodih. Zato tukaj le to: so in niso! V koliko niso, Ti posebej pisмено objasnim. Bog živi!

Lojze:

Naši pritrkovavci.

(Dalje.)

Pri vsem našem pritrkovanju ima skoro vedno in povsod samo veliki zvon to prednost, da nekako vodi pritrkovanje ostalih dveh (treh) zvonov, ker navadno samo njega poganjamo, medtem ko ostala dva (oz. trije) mirujejo (mirujejo) Vendar pa pritrkovanje nič ne izgubi na lepoti, če poženemo tudi ostala dva, ampak še veliko pridobi. Treba se je le ostresti tistih starinskih nazorov, da je samo tisto pritrkovanje lepo, če veliki »leta«, da kembelj na obeh straneh zadeva v steno zvonika, da sčasoma izkoplje v njih cele jame. Saj se da tudi mirno pa lepo pritrkovati, lepota pritrkovanja ni v nasilnem poganjanju velikega zvona in surovem udarjanju na ostale zvonove. Sicer se pa jakost pri tem, če poženemo namesto velikega zvona srednjega ali malega, nič ne zmanjša, pritrkovanje pa postane silno lepo in novo! In v pritrkovanju mora biti vedno kaj novega, glasovi pa ne morejo biti, ker so pač taki, kakor so uglašeni zvonovi, zato morajo biti nove melodije. In s tem, če na mesto velikega zvona stopi srednji ali mali, se melodija zelo izpremeni. Prav za prav ostane lahko ista, kakor je bila prej, ko je bil v teku veliki zvon, samo enakomerni udarci velikega zvona preidejo na srednjega, katerega smo pognali, namesto velikega, udarci pa, ki jih je imel prej srednji zvon, preidejo na velikega, katerega smo ustavili. Če smo pa namesto velikega zvona pognali malega, pa prejšnje udarce malega dobi veliki zvon, ki sedaj stoji. Tako ostane število udarcev neizpremenjeno, melodija je pa vendarle čisto drugačna, da bi človek skoro ne verjel, da se pritrkuje na iste zvonove kot prej. Poskusite torej naslednje melodije uvrstiti med druge in jih pritrkovati ob priliki. Ko ste melodijo, pri kateri je bil veliki zvon v pogonu, ponovili že večkrat, naj zvonivec popusti vrh velikega zvona, da se sam počasi umiri, pritrkovanje na ostale zvonove je primerno pojemanju velikega zvona vedno tišje, ko se je pa veliki zvon skoraj že umiril, da komaj še udarja na obe plati, se konča vsa melodija, kembelj velikega zvona se brž naveže na lok, medtem se že ziblje srednji zvon in se takoj ob njegovih prvih udarcih, ki so še čisto tihi, prične nova melodija, katero vodi srednji zvon. Prav tako je postopati, če namesto velikega zvona poženemo malega.

Triglasno:			Štiriglasno:		
2313	2133	3212	2344	3424	4322
2113	2311	3112	2431	3244	4133
2311	2131	3211	2134	3411	4211
2331	2131	3221	2341	3211	4221

Za triglasno pritrkovanje je v prvih dveh melodijah srednji zvon v pogonu, v tretji pa mali zvon. Za štiriglasno pritrkovanje je v prvi melodiji v pogonu drugi veliki zvon, v drugi melodiji srednji, v tretji mali zvon.

Triglasno:			Štiriglasno:		
122133	232311	1223	123434	343233	122133
122133	223323	1233	142324	123412	324322
211211	112113	2113	112343		144113

Stoječe melodije.

Tolmačev nabiralnik.

Reforma: preosnova;
štab: višje vojaško poveljništvo;
veteran: doslužen vojak;
depeša: hitro poročilo;
tendenco: namera, težnja;
oficijski: uraden;
komisar: neke vrste uradnik, poverjenik;

aspiracija: hrepenenje, teženje;
utrakvističen: v obeh oblikah, v obeh jezikih;
rekvizicija: terjatev, zaplemba;
argumentirati: dokazovati;
loža: ločen prostor s sedeži (v gledališču);
imperializem: vladoželjnost, gospodovalnost;
provizija: pristojbina za izvršitev poslov, opravna.

Vsebinska 7. številke: Prosveti in omiki: R. Hrastov: Po taboru. — Br. Janez: Na vpadku? — F. Strah: Suh list. — F. Neubauer: Naš fant. — M. Geratič: † Janko Črepnjak. — Br. Janez: Rimski mozaik. — V. Winkler: Sanje. — Organizacija: N. B.: Naš tabor in naš Stadion. — Ne pusti da bi Orla blatili! — Sportni pregled. — Iz kraja v kraj. — Od srca do srca: Orlovska pisma. — Fantje uredniku. — Urednik fantom. — To in ono: Naši pritrkovavci. — Tolmačev nabiralnik. — Sliki: † Janko Črepnjak. — Odsek pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah.

JUGOSLOVANSKA TISKARNA V LJUBLJANI

SE PRIPOROČA ZA NAROČILA VSEH
VRST TISKOVIN ZA URADNO, PO-
SLOVNO IN ZASEBNO PORABO —
IZDELUJE TUDI KLIŠEJE ZA ENO- IN
VEČBARVNI TISK, RAZPOLAGA Z
LASTNO LITOGRAFIJO IN POSEBNIM OD-
DELKOM ZA BAKROTISK, KI IZVRŠU-
JETA RAZNOVRSTNE ILUSTRACIJE

ŠOLSKE ZVEZKE

raznovrstne

poslovne knjige itd.

dobavlja p. n. trgovinam najceneje

Knjigoveznica K. T. D.
v Ljubljani

Kopitarjeva ulica št. 6/II

Prodajalna K.T.D.

(prej Ničman)

Ljubljana (poleg Jugoslov. tiskarne)

Vse pisalne potrebščine, po-
dobe, molitveniki, svetinje,
devocionalije itd.

Svoji k svojim!

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani, Dunajska c. 17

Sprejema v zavarovanje:

1. Proti požaru: a) raznovrstne izdelane stavbe
kakor tudi stavbe med časom gradbe; b) vse
premično blago, mobilje, zvonove in enako;
c) poljske pridelke, žito in krmo.
2. Zvonove proti razpokli in prelomu.
3. Sprejema v novoustanovljenem življenjs-
kem oddelku zavarovanje na doživetje
in smrt, otroške dote, daje rentna in ljudska
zavarovanja v vseh kombinacijah.

Skupno preinagamo skupne težave!

Naša domača

Kolinska cikoriča

je izborna in izdatna.

Zelo priporočamo!

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani, Dunajska c. 17

Sprejema v zavarovanje:

1. Proti požaru: a) raznovrstne izdelane stavbe
kakor tudi stavbe med časom gradbe; b) vse
premično blago, mobilje, zvonove in enako;
c) poljske pridelke, žito in krmo.
2. Zvonove proti razpokli in prelomu.
3. Sprejema v novoustanovljenem življenjs-
kem oddelku zavarovanje na doživetje
in smrt, otroške dote, daje rentna in ljudska
zavarovanja v vseh kombinacijah.

Skupno preinagamo skupne težave!

L. Mikuš
Ljubljana
Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo
**dežnikov in sonč-
nikov in
izprehodnih palic.**

Popravila točno in solidna

TEODOR KORN

Ljubljana, Poljanska cesta 8

se priporoča cenjenemu občinstvu
za izvrševanje vsakovrstnih

**kleparskih in vodovodnih instalacij-
skih del ter za pokrivanje streh.**

Vsa stavbna in kleparska dela v priznani
solidni izvršitvi. Proračuni brezplačno in
poštne prosto. Popravila točno in po
najnižji ceni.

Podružnica v TRSTU, Via Miramare 65,
ki jo vodi poslovodja g. Franjo Jenko.

KLOBUKE, SRAJCE

kravate, dežne plašče, dežnike in dr.
modno blago kupite najceneje pri
„AMERIKANCU“, Ljubljana, Stari trg 10

Zahtevajte cenik!

Zahtevajte cenik!

Društvena nabavna zadruga v Ljubljani (Ljudski dom)

ima v zalogi:

vse potrebščine za kroj, telovadne obleke, telovadne čevlje, poslovne tiskovine in knjige za odseke.

Tiskovine za Čebelico. — Zaloga knjig „Orlovske knjižnice“. — Zaloga vseh potrebščin za šminkanje igralcev. — Sprejema vloge v Centralno Čebelico.

Kupujte pri lastnem podjetju!

Kupujte pri lastnem podjetju!

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

Parni stroj in parna turbina. Navodila za strojnike in obratovodje parnih obratov. Z mnogimi slikami. Spisal ing. Gvido Gulič. Vezana v platno Din 80.—.

Parni kotel. Učna knjiga za kurjače in posestnike parnih kotlov s slikami. Spisal ing. Gvido Gulič. Vezana Din 30.—.

Zel in plevel. Slovar naravnega zdravlilstva. Sestavil F. Magister. V dodatku: Zdravilna zelišča v podobi. V platno vezana Din 75.—, broširana Din 60.—.

Praktični sadjar. Zbirka najvažnejših sadj. nauk, pojasnjena s 24 barvanimi prilogami in 92 slikami v besedilu. Vez. Din 80.—.

Ljudski oder:

Miklova Zala. Igra v petih dejanjih.
Tihotapec. Ljudska igra v petih dejanjih.
Po dvanajstih letih. Igra v štirih dejanjih.
Kampostelski romarji. Pevska igra v štirih dejanjih.
Mlinar in njegova hči. Ljudska igra.

Scapinove zvijače. Komedija v treh dejanjih.
Revček Andrejček. Ljudska igra s petjem v petih dejanjih
Pevske točke k igri Revček Andrejček. Din 20.—.

Vsak zvezek stane Din 18.—.

Najnovejši katalog je brezplačno na razpologo.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

Pri nakupu blaga zglasite se gotovo v trgovini
R. Miklauc „pri Škofu“
v Ljubljani, Lingarjeva ulica

kjer je že Vaš stari oče kupoval vedno dobro in trpežno blago, ker ta trgovina obstoji že skoraj 60 let. Našli boste vedno veliko in bogato zalogo najnovejšega blaga, kakor modnega kamgarna v par sto vzorcih za moške obleke. Dekleta imajo lepo izbiro volnenega, svilnatga in perilnega blaga, kakor tudi najnovejših rut in šerp. Za neveste je na zalogi vedno lepo in trpežno blago za balo. Postrežba znano dobra in prijazna, cene strogo solidne in konkurenčne. Zato čimpreje na svidenje v trgovini

R. MIKLAUC.